

REPRINT

PREPOROD

GODINA I
BROJ 1

GLASILO UDRUŽENJA ILMIJE ZA SR BiH

CIJENA 1 N. D.

RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

Udruženje ilmije kao staleška organizacija službenika Islamske zajednice ima svoj određeni zadatak i utvrđene ciljeve koji su jasno definisani u društvenim pravilima. U nastojanjima na polju ostvarenja ovih ciljeva Udruženje već odavno osjeća potrebu za pokretanjem svog glasila, kako bi se u tom nastojanju koristilo najefikasnijim, najmasovnijim i najsavremenijim medijem informisanja.

Na raznim nivoima, počevši od Izvršnog odbora, pa preko Plenuma do Skupštine, raspravljalo se o ovoj potrebi, utvrđivali i iznosili njeni opravdani razlozi.

U tome se polazilo od činjenice da Islamska zajednica u ovom trenutku prolazi kroz veoma važan i dosta složen period svog svestranog razvoja. Ona se nalazi pred čitavim nizom neobično značajnih istorijskih procesa.

Prije svega, ovdje je veoma primarno i od osobitog značaja kako se musliman kao pripadnik Islamske zajednice, naime kao vjernik postavlja i uključuje u novu socijalističku društvenu stvarnost. Ne bismo smjeli ni malo podcijenivati značaj ovog procesa, tim prije što se ranije imala sasvim pogrešna predstava o mogućnostima ovog postavljanja, traženja svoga mjesta, aktivnog učešća u svim aktivnostima i preuzimanja odgovarajućeg dijela odgovornosti.

Mi smo duboko svjesni neophodne činjenice da od pravilne orijentacije snaga koje nose ovaj proces, koje ga pokreću i usmjeravaju zavisi opstanak i bolja budućnost Islama i Muslimana u ovim krajevima. Ne može nam biti svejedno kakve snage u njemu sudjeluju, kako se vjernik-musliman u njemu postavlja i ponaša, da li ga konzervativne, reakcionarne i preživjele snage mogu dezorijentisati, onesti i zadržati u pasivnoj posmatračkoj poziciji, da li je aktivan i kao kreativni stvaralački faktor potpuno angažiran u svim zbivanjima našega društva, i da li ga varljiv i lažni oblici savremenosti mogu zavarati i isto tako, dezorijentisati, odraditi i otuđiti.

Nije, isto tako, manje važan proces prerastanja iz malog u veliko M, naime proces izlaženja iz okvira uskog i zatvorenog vida vjerskog postojanja. Ovaj proces ima veoma važan istorijski značaj. Novi status Muslimana predstavlja vanredno krupan događaj koji otvara velike perspektive i mogućnosti za svestran razvoj, ali, istovremeno, nameće vrlo ozbiljne obaveze i odgovornosti.

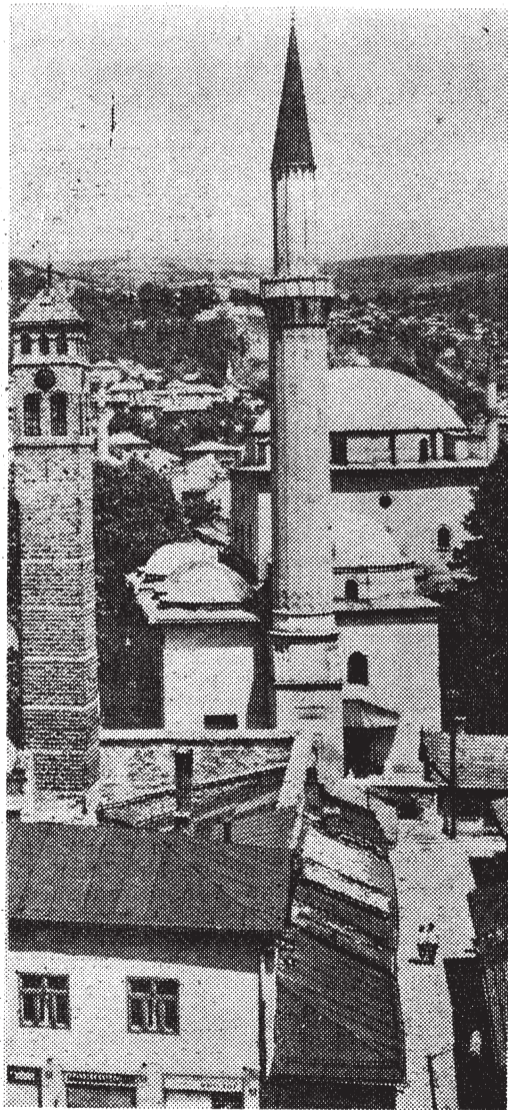
Čini mi se da je vrlo teško u ovom trenutku sagledati i riječima iskazati puni istorijski smisao ovog preobražaja i ove transformacije. Očito je da stojimo pred veoma teškim i složenim zadacima. Ne smijemo smetnuti s uma da se novim statusom znatno pojačava uloga i odgovornost Muslimana. Ponašanje i postavljanje Muslimana kao naroda uveliko se razlikuje od njihova ponašanja i postavljanja kao Islamske zajednice. Za opstanak, bolju i sretniju budućnost Muslimana od osobite važnosti je kako se oni, kao narod,

ponašaju, postavljaju i uključuju u bratsku socijalističku zajednicu jugoslovenskih naroda.

Ne možemo reći da na putu ovih procesa još uvijek ne postoje određene smetnje, poteškoće i prepreke. To su, na prvom mjestu, opterećenja iz prošlosti, ostaci zakržljale svijesti i elemenata vjerskog i nacionalnog antagonizma, koji su nastali u jednoj sasvim drugačijoj političkoj atmosferi i drugačijim istorijskim uslovima. Brže prevladavanje ovih ostataka i ubrzavanje procesa integracije u bratsku socijalističku zajednicu jugoslovenskih naroda, ovisi o dobro smišljenoj akciji i punom angažovanju svih zdravih i progresivnih snaga.

Jedna od mogućnosti prevazilaženja takvih poteškoća imperativno nameće uključivanje službenika Islamske zajednice. Počinili bismo teški grijeh ako bismo njegovu ulogu i njegov uticaj podcijenili. Vjerski službenik sa svojom funkcijom imama, hatiba, vaiza i vjero-učitelja stoji u najneposrednijem kontaktu sa širokim slojevima, živi sa njima zajedno, vidi, čuje, doživljava i preživljava sva zbivanja.

Sasvim je evidentno da nam ne može niti smije biti svejedno kako se vjerski službenik u ovoj funk-

ciji ponaša, postavlja i orijentiše u odnosu na sve probleme i procese koji se javljaju u njegovoj sredini, u njegovom džematu. Neosporno je, da od njegove ispravne orijentacije u najvećoj mjeri ovisi i orijentacija džematlija.

Svjesni ove činjenice, a imajući u vidu vrlo šarolik i nedovoljnu stručnu spremu vjerskog kadra, Udruženje ilmije u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini je nastojalo da pruži svojim članovima — vjerskim službenicima najveću pomoć u vršenju njihove funkcije i u pravilnom postavljanju u društvu u kojem žive i u kojem vrše određene funkcije. Udruženje je uvijek u svim aktivnostima polazilo od činjenice i saznanja da se interesi muslimana vjernika ne mogu izdvajati iz njegovih interesa kao građanina. Pripadnik Islamske zajednice je istodobno i građanin socijalističke društvene zajednice. On kao Musliman ne smije biti zatvoren, nego mora biti potpuno otvoren prema društvu i potpuno uključen i angažiran u svim procesima toga društva.

Pokretanjem svoga glasila »Preporod« Udruženje će biti u mogućnosti da vjerskim službenicima pruža mnogo veću pomoć u stručnom i kulturnom uzdizanju, kao i u pravilnom postavljanju i orijentaciji u svakidašnjim društvenim zbivanjima, kako bi oni sa svoje strane pomogli džematlijama u ispravnom držanju i postavljanju.

»Preporod« će pružiti svu moguću pomoć na prvom mjestu imamu, a potom svakom džematliji — pripadniku Islamske zajednice, kako da se u duhu islamskih propisa postavi, prije svega prema sebi, prema članovima svoga doma, prema džematu, komšijama, prema Islamskoj zajednici i prema široj društvenoj zajednici. Ovdje je vrlo važno imati uvijek u vidu da je naša društvena zajednica po svojoj nacionalnoj i vjerskoj strukturi heterogena i da će nadasve brižljivo čuvati, gajiti i razvijati dobre međuvjerske i međunacionalne odnose.

»Preporod« će se u ovom pogledu boriti svom snagom za princip pune otvorenosti prema svim ljudima, za princip izlaženja iz uskih i zatvorenih vjerskih, nacionalnih i ideoloških okvira. Boriće se za podršku humanizacije međuljudskih odnosa, za odnos čovjeka prema čovjeku, za međusobno povezivanje, na osnovu ponašanja, držanja i načina odnošenja prema čovjeku i društvu, a ne na osnovu užih opredjeljenosti i pripadnosti. Čovjek je prije svega čovjek, pa tek onda Musliman, Srbin ili Hrvat, vjernik, ateist itd. Najbitnije je u svemu tome kakav je ko kao čovjek. Sve druge pripadnosti u našim međuljudskim odnosima su sporedne. Dolaze u obzir samo u koliko pomažu uspostavljanju ovakvih odnosa.

»Preporod« će najsnažnije odražavati i izražavati iskrenu želju svih pripadnika Islamske zajednice za uspostavljanjem što bliskijih i bratskih međuvjerskih i međunacionalnih odnosa.

Posebnu pažnju »Preporod« će posvetiti odnosima snaga iz malog i velikog M i o njihovoj punoj usklađenosti i harmoniji. Činjenica je da veliko M obuhvaća one snage koje se ne nalaze u malom m, no to ni u kom slučaju ne bi smjelo remetiti puno jedinstvo, slogu i harmoniju.

Posebna briga »Preporoda« biće posvećena pronalazenju i trasiranju novog načina pristupa savremenom čovjeku. Velike promjene u našem cjelokupnom životu postavile su, i to u najostrijoj formi, i pitanje prilagodavanja vjerske aktivnosti i pitanje nužnosti određenih promjena u metodama, i strategiji te aktivnosti, tim prije što vjerska aktivnost u našem društvu ima status potpuno legalne aktivnosti. Od opšteg društvenog interesa je da ova aktivnost bude postavljena na što solidnije osnove, da je nose što savremenije ustanove i što zdravije snage. Ne bi smjelo biti svejedno nikome kako je organizovan vjerski život, kako funkcionišu njegove ustanove i kako se postavljaju i ponašaju vjerski službenici.

Oživljavanje moralno etičkih vrijednosti i jačanje duhovne komponente biće vrlo važna briga »Preporoda« koji će pomoći vjerskom službeniku da u borbi za moralni lik čovjeka, za oplemenjivanje njegove duše, za formiranje zdrave i pozitivno orijentisane ličnosti, dade svoj doprinos.

U OVOM BROJU:

◆ Svečanost u Visokom
STRANA 2.

◆ Uloga uleme
STRANA 3.

◆ Safvet-beg Bašagić
STRANA 4.

◆ Kuda ide savremena omladina
STRANA 12.